

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Комунального закладу охорони здоров'я «Берестинський медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради

17 вересня 2025 року

м. Харків

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Цвеліх Максим Павлович – головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Бохвалов Андрій Михайлович - головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності в.о керівника МТП, завідуючої гуртожитком, Курцевої Марії Василівни.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток Комунального закладу охорони здоров'я «Берестинський медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Дмитра Лінського, буд. 43а, м. Берестин, Берестинський р-н Харківської області.

Форма власності: комунальна.

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Харківська обласна рада – Комунальний заклад охорони здоров'я «Берестинський медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради

Об'єкт зареєстровано у переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Моніторинговий візит здійснюється повторно, попереднє відвідування відбулось 21 лютого 2024 року.

Розташування

МТП, його житлові та функціональні приміщення розташовані у п'ятиповерховій будівлі блочно-кімнатного типу (фото 1). Біля МТП знаходиться освітні заклади: школа, коледж (100 м), продуктовий магазин (150 м), супермаркет (900 м), аптеки та медичний заклад (лікарня, поліклініка) на відстані 250 м. від МТП.

Серед громадського транспорту присутній міжміський автобус – автовокзал знаходиться на відстані 900 м.

Наповненість

За повідомленням адміністрації МТП, будівля розрахована на перебування 100 осіб. Варто зазначити, що передбачена кількість включає в себе ще і місця, які передбачені для студентів закладу-балансоутримувача, таким чином точна кількість ліжкомісць, передбачених для ВПО не визначена.

Станом на момент моніторингу МТП заповнене на 41%, проживають 41 осіб з числа ВПО. З них в МТП перебуває 26 жінок та 8 чоловіків, серед мешканців дев'ятеро дітей.

В гуртожитку перебуває 4 особи пенсійного віку та 5 осіб з підтвердженням статусом інвалідності, одна особа потребує стороннього догляду. Щотижнево керівник МТП власноруч веде статистику щодо актуальної кількості ВПО в гуртожитку, однак на момент моніторингу керівник перебував у відпустці, а виконуючі обов'язки представники змогли надати такі дані лише станом на 07 вересня 2025 року.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Моніторинговою групою з'ясовано, що проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі, перед заселенням мешканці заключають договір про право користування житловими приміщеннями будівлі МТП відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» (далі – Постанова № 930).

При спілкування з мешканцями МТП з'ясовано, що при заселенні до МТП ВПО ознайомлюються та укладають із балансоутримувачем договір про право користування житловими приміщеннями, правилами перебування у гуртожитку, з правилами проживання ознайомлюються при заключенні такого договору.

Після спливу терміну дії договору із мешканцями договір переукладається повторно на наступні 6 місяців, якщо мешканці продовжують проживати в гуртожитку. Станом на момент моніторингу МТП отримує компенсацію з державного бюджету за спожитий обсяг комунальних послуг внутрішньо переміщеними особами, таким чином мешканці за спожиті комунальні послуги не сплачують, що підтвердили опитані мешканці МТП.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Моніторинговою групою встановлено, що будівля МТП забезпечена централізованим електропостачанням та водопостачанням, окрім цього будівля МТП оснащена системою водовідведення. В санвузлах третього, четвертого та п'ятого поверхів встановлені бойлери, що передбачені для подачі гарячої води в душових кабінах та умивальниках. Окрім цього, у балансоутримувача наявний генератор як альтернативне джерело енергії із запасом палива, зарядна станція для пристроїв різного типу енергоспоживання. Зазначене свідчить про готовність стабільного функціонування інженерних мереж на випадок перебоїв роботи централізованого постачання комунальних послуг, що відповідає критеріям

підпункту 2 пункту 8 Постанови № 930. В будівлі МТП проведений кабельний інтернет, однак він не є безоплатним для мешканців гуртожитку.

Харчування

ВПО харчуються самостійно. На кожному поверсі МТП є 2 приміщення для приготування їжі (фото 3). В приміщеннях наявні: електрична плита із електроплитами (від 2 до 3 комфорок), мікрохвильовка, подекуди наявні холодильники загального користування, електрочайники, дві мийки, кухонна поверхня для приготування їжі.

На першому та четвертому поверхах виявлено побутову техніку, що з моменту надходження від благодійних фондів досі знаходиться в заводській упаковці та не використовується для потреб ВПО. Так, за повідомленням мешканців МТП, протягом 2024-2025 років до МТП було завезено холодильники та електропічі, однак вони залишаються нерозпакованими, хоча існує потреба у використанні цих приладів. Так, ВПО змушені «ділитись полицями в холодильнику», щоб усім вистачило місця для зберігання продуктів.

Моніторинговою групою зафіксовано 1 холодильник на четвертому поверсі та 6 електропічей в господарському приміщенні на першому поверсі, що залишаються запакованими в заводську упаковку (фото 8, 9).

Мешканці самостійно купляють питну воду або набирають з джерел.

Санітарія та гігієна

На кожному поверсі є 2 туалетні приміщення (для кожної півсекції поверху), які не розділені за статтю, але зачиняються на замок (фото 4).

Протягом 2024, 2025 року благодійними фондами було проведено капітальний ремонт санвузлів третього, четвертого, частково п'ятого поверхів. В рамках ремонту адаптовано від 1 до 4 туалетних кабін на поверх та по 1 кабіні на поверх для маломобільних груп населення (фото 5)

На кожному поверсі розміщено по 2 душових кабінки, окрім цього є два умивальники. Душові кабінки не розділені за статтю, зачиняються на двері із засувками, наявні дзеркала. Подача гарячої води проводиться через встановлені в санвузлах бойлери.

Моніторинговою групою встановлено, що на четвертому поверсі в санвузлі бойлер хоча фактично і встановлений, але не підключений до мережі через відсутність кабеля, через що вода, що подається в душ на четвертий поверх холодна (фото 6).

На території МТП розміщено усього три пральних машини, дві з яких працюють та використовуються ВПО, одна потребує ремонту, речі сушаться в загальних коридорах або на балконах. З урахуванням поточної кількості мешканців МТП, забезпечення пральними та сушильними машинами не відповідає критеріям підпункту 17 пункту 8 Постанови № 930.

Окрім цього, моніторинговою групою зафіксовано, що одна пральна машина знаходиться в господарському приміщенні на першому поверсі та розміщена в заводській упаковці нерозпакованою (фото 10).

Прибирання території загального користування, коридорів здійснює персонал гуртожитку, прибирання кімнат в блоках здійснюють мешканці гуртожитку.

Протипожежна безпека

На поверхах на сходових групах наявні вогнегасники, пожежні крани та розміщені плани евакуації на випадок надзвичайних ситуацій (фото 7).

В будівлі МТП наявне підвальне приміщення, яке має позначку укриття, проте за повідомленням адміністрації не вважається офіційно зареєстрованим об'єктом цивільного захисту (фото 11).

Безбар'єрність

Будівля гуртожитку частково облаштована для потреб маломобільних груп населення.

Шлях до житлових приміщень проходить сходами із поручнями до 3, 4 та 5 поверхів, що ускладнює пересування маломобільних мешканців з житлових кімнат до функціональних приміщень та інших потреб. Ліфти або підйомники в будівлі МТП конструктивно не були передбачені, однак в будівлі немає мобільних пристроїв доступності для підйому/спуску маломобільних груп населення. Також у вестибюлі будівлі МТП немає поручнів на сходах для підйому або спуску маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Розміщення у кімнатах проводиться за ознакою статі, родинам забезпечують окреме приміщення. Мешканці розміщуються в кімнатах, кожна з яких передбачена для перебування від 1 до 2 осіб, родинам надається можливість розміщуватись разом з дітьми в приміщенні. Кімнати забезпечені меблями, наявні ліжка, стільці, столи, шафи, тумби балансоутримувача або власні) температура за оцінкою мешканців комфортна (фото 12).

Вікна в усіх житлових приміщеннях МТП були замінені на металопластикові. При спілкуванні з мешканцями з'ясовано, що мешканці проводили ремонт приміщень (облаштування шпалер, закупівля меблів, побутової техніки) власними силами.

Мешканці повідомляють, що перед початком навчального року 2025-2026 в закладі-балансоутримувача на адресу ВПО неодноразово надходили попередження про виселення з гуртожитку, оскільки приміщення будуть заселятись студентами. Зазначене може свідчити про порушення права внутрішньо переміщених осіб на забезпечення створення їм належних умов для тимчасового проживання, які є безпечними, доступними та захищеними.

Дозвілля

В будівлі МТП на першому поверсі є читальна зала, що використовується зокрема для проведення заходів та інформаційних сесій та дистанційного навчання дітей. Біля будівлі немає спортивних або дитячих майданчиків, проте є зона відпочинку із лавами.

Доступ до інформації та послуги

На першому поверсі у вестибюлі розміщені інформаційні буклети та стенди, зокрема за можливістю звернутись до Уповноваженого Верховної Ради України з

прав людини. На стендах відображено довідкову інформацію та можливості отримати різного роду допомогу, також є скринька звернень.

Комунікація між адміністрацією та мешканцями проводиться шляхом комунікації мобільним зв'язком, прийом громадян у кабінеті керівника МТП на першому поверсі в приміщенні коменданта.

МТП відвідують неурядові громадські організації, що надають ВПО психологічну, правову допомогу, а також проводять ремонтні роботи.

Частина мешканців МТП уклали декларації з місцевими лікарями в місцевій поліклініці. Мешканці закладу, які мають відповідне право, – отримують кризову виплату (допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам).

Освіта

В МТП зареєстровано 9 дітей дошкільного та шкільного віку. Моніторингова група з'ясувала, що діти зараховані до ліцеїв міста Харків та Берестин і навчаються дистанційно або в змішаному форматі.

Для навчання дітей передбачена читальна зала на першому поверсі, водночас діти також навчаються у житлових кімнатах. Діти забезпечені власними пристроями для дистанційного навчання, однак родина змушена щомісячно сплачувати за інтернет та мобільний зв'язок для навчання дитини.

Працевлаштування

Адміністрацією МТП не ведеться облік працевлаштованих мешканців МТП з числа ВПО.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 8 особами

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, заяв про порушення прав не надходило. Зафіксовано потребу від мешканців у вирішенні питання з подачею гарячої води в душі на 4 поверсі, ремонті санвузла на п'ятому поверсі, запуском в роботу запакованої нової побутової техніки.

Правопросвітницький захід проведено для 8 осіб

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та підстави звернення за захистом прав. Мешканцям надані роз'яснення про звернення до Уповноваженого за захистом своїх соціально-економічних прав та реалізації послуг з компенсації за пошкоджене або втрачене житло в національних та міжнародних реєстрах.

Загальні потреби МТП:

Моніторинговою групою зафіксовано потребу від адміністрації МТП та мешканців в заміні міжкімнатних дверей, заміні вікон, ремонті житлових приміщень та забезпеченням нових меблів для зберігання (ліжка, шафи).

Виконання попередніх рекомендацій:

За результатами попереднього моніторингового відвідування було надано наступні рекомендації:

1. *опрацювати питання щодо залучення різних громадських організацій та благодійних фондів для надання гуманітарної допомоги мешканцям МКП:* виконано, протягом 2024 та 2025 років за сприяння благодійних організацій проведено капітальний ремонт санвузлів на 3,4 та частково 5 поверхах, за потреби мешканцям надається психологічна та юридична підтримка, соціальний супровід.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Харківській обласній військовій адміністрації, Харківській обласній раді, Комунальному закладу охорони здоров'я «Берестинський медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради:

- забезпечити МТП достатньою кількістю пральних та сушильних машин відповідно до критеріїв пункту 8 Постанови № 930 відносно поточної кількості мешканців (розглянути можливість залучення благодійних організацій);
- облаштувати поручні на сходах в приміщенні вестибюлю на першому поверсі (розглянути можливість залучення благодійних організацій);
- взяти на контроль питання введення в експлуатацію холодильника в приміщенні для приготування їжі на 4 поверсі, шести електропічей та пральної машини на першому поверсі;
- підключити бойлер в санвузлі на 4 поверсі до електромережі;
- взяти на контроль питання забезпечення права ВПО на користування житловими приміщеннями МТП, запобігання виселенню ВПО з метою подальшого заселення студентами в приміщення гуртожитку, що відведені для проживання ВПО.

Берестинській міській раді Берестинського району Харківської області:

- опрацювати питання надання послуг підтримки мешканців ВПО які проживають в МТП, що перебувають в складних життєвих обставинах, тих, хто потребує стороннього догляду, поінформувати про доступні послуги підтримки для ВПО в громаді.

Керівник моніторингової групи:

головний спеціаліст відділу
сприяння роботи регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини



Максим ЦВЕЛИХ

Додатки:
Фото 1



Фото 2



Фото 3



Фото 4



Фото 5



Фото 6



Фото 7



Фото 8



Фото 9



Φοτο 10



Φοτο 11



Φοτο 12

